

KORRALDUS

28.03.2024 nr DM-127964-3

Ala-Palo liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa muutmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 ning tuginedes Rõuge Vallavolikogu 23.01.2024 otsusele nr 1-3/2 ja taotleja esitatud taotlusele nr DM-125924-5, **otsustan:**

1.1. Pikendada OÜ Aigreni Ala-Palo liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa kehtivusaega kuni 22.03.2039.

1.2. keskkonnaloa uueks numbriks määratakse KL-521581.

1.3. käesolev korraldus jõustub teatavakstegemisest.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

OÜ Aigren (registrikood 10853367, aadress Võru maakond, Võru linn, Röpina mnt 22b, 65606) Ala-Palo liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa L.MK/300420 (edaspidi *kaevandamisluba*) muutmise taotluse (registreeritud Keskkonnaameti süsteemis KOTKAS 25.09.2023 dokumendina nr DM-125924-1). Parandatud taotlused esitati 14.11.2023 (DM-125924-3) ja 17.11.2023 (DM-125924-5).

Keskkonnaluba nr nr L.MK/300420 kehtivusaeg lõppes 22.03.2024 ehk enne esitatud taotluse menetluse kohta otsuse tegemist. Sellest tulenevalt väljastatakse OÜ-le Aigren Ala-Palo liivakarjääris kaevandamiseks keskkonnaluba uue numbriga. Seega väljastatakse vormiliselt küll uue numbriga luba, kuid tehniliselt ja õiguslikult on tegemist Ala-Palo liivakarjääris 23.03.2009 väljastatud loaga (nr L.MK/300420) lubatud tegevuse kehtivusaja pikendamisega.

Kaevandamisloa nr L.MK/300420 (kaevandamisluba kehtib 23.03.2009 - 22.03.2024) alusel kaevandab OÜ Aigren (edaspidi ka *ettevõtte*) Ala-Palo liivamaardla (registrikaardi number 828) Ala-Palo liivakarjääris ehitusliiva ja täiteliiva. Karjäär paikneb Võrumaal, Rõuge vallas Vahepalu (katastriüksuse tunnus 181:002:0440) ja Marjamäe (katastriüksuse tunnus 18102:003:0781) maaüksustel.

OÜ Aigren taotleb Ala-Palo liivakarjääri kaevandamisloa L.MK/300420 muutmist; Ala-Palo

senise liivakarjääri mäeeraldise ja teenindusmaa pindala on 9,12 ha, kaeveloa muutmisel saab mäeeraldise ja teenindusmaa pindalaks 8,94 ha, mis on senisest 0,18 ha võrra väiksem.

Samuti taotletakse kaevandamisloa kehtivusaja pikendamist 15 aasta võrra. Taotlusele oli lisatud ka 2023 aasta markšeiderimõõdistus.

Mäeeraldise ja teenindusmaa vähenemine tuleneb sellest, et maaüksuste piire on täpsustatud (maaüksuse nurgapunkti täpsustuse tõttu).

Taotletav mäeeraldis ja selle teenindusmaa kattuvad olemasoleva Ala-Palo liivakarjääri (loa nr L.MK/300420; loa omaja OÜ Aigren; luba kehtib kuni 22.03.2024) mäeeraldise ja selle teenindusmaaga. Taotletav teenindusmaa ei hõlma täielikult olemasolevat teenindusmaad, välja jääb idaservas ~8,3 m laiune osa.

Seetõttu jääb muutmist vajava mäeeraldise piiridest väljapoole Ala-Palo liivamaardla ehitusliiva plokkidest 4 aT ja 9 aT 0,06 ha, täiteliiva plokkidest 2 aT ja 8 aT 0,07 ha ning täiteliiva plokkidest 5 aT ja 10 aT 0,05 ha.

Seisuga 30.06.2023 on senise mäeeraldise jääkvaru järgmine:

- ehitusliiva aktiivse tarbevaru 1. ploki varu 192 tuh m³;
- täiteliiva aktiivse tarbevaru 2. ploki varu 160,6 tuh m³;
- ehitusliiva aktiivse tarbevaru 4. ploki varu 216,963 tuh m³;
- täiteliiva aktiivse tarbevaru 5. ploki varu 34 tuh m³.

Seisuga 30.06.2023 on senise mäeeraldise lamamise jäävate plokkide jääkvaru järgmine:

- ehitusliiva aktiivse tarbevaru 7. ploki varu 67 tuh m³;
- täiteliiva aktiivse tarbevaru 8. ploki varu 33 tuh m³;
- ehitusliiva aktiivse tarbevaru 9. ploki varu 83 tuh m³;
- täiteliiva aktiivse tarbevaru 10. ploki varu 3 tuh m³.

Ala-Palo muudetud liivakarjääri piires ehitusliiva kaevandatav varu on 442,141 tuh m³ ja täiteliiva kaevandatav varu on 170,1 tuh m³. Katendi (mulla) maht muudetud pindalaga mäeeraldise piires on 35,5 tuh m³.

Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks taotletakse 45,0 tuh m³. Maavara kasutusalaadeks ehitus ja teede ehitus. Korrastamise suunaks on veekogu ja metsamaa.

Mäeeraldise ja selle teenindusmaa loodeserv asub avalikus kasutuses olevast kohalikust Ala-Palo - Mäe-Palo tee nr 1810239 äärmise sõiduraja välimisest servast ~4 m kaugusel ning edelaserv Ala-Palo – Lillimõisa tee nr 1810238 äärmise sõiduraja välimisest servast ~5 m kaugusel.

Misso asub mäeeraldisest ligikaudu 7 km ida pool. Lähimad talumajapidamised asuvad ca 200 m kaugusel kagu ja lääne pool. Ligikaudu 100 m kaugusele põhja poole jääb Kändra järv.

Mäeeraldise ja mäeeraldise teenindusmaa piires keskkonnaalased ja muinsuskaitsealased

kitsendused puuduvad.

Riigilõiv 500 eurot on tasutud riigilõivuseaduse § 36² lõike 2 kohaselt.

2.2. Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa muutmise taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on lokaalse mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaloa muutmise taotluse menetlusse võtmine on avalikustatud 30.11.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas kirjadega (29.1.2023 nr DM-125924-8 ja 19.12.2023 nr DM-125924-9) keskkonnaloa taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Vastavalt maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 49 lõikele 6 saatis Keskkonnaamet 29.11.2023 kirjaga nr DM-125924-8 keskkonnaloa muutmise taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks mäeeraldise asukoha kohalikule omavalitsusele (Rõuge Vallavalitsus) arvamuse andmise tähtajaga kaks kuud.

Rõuge Vallavolikogu 23.01.2024 tingimusliku otsuse nr 1-3/2 kohaselt seatakse Ala-Palo liivakarjääri mäeeraldisel kaevandamiseks järgmised kõrvaltingimused:

1. karjääri lubatud tööaeg tööpäevadel ajavahemikus 8.00-19.00, sh kella 17.00-19.00 on lubatud vaid vähese müraga tegevused (nt masinate hooldustööd);
2. nädalavahetustel ja riiklikel pühadel on karjääris töötamine keelatud;
3. mäeeraldise teenindusmaal tuleb katendivalle hooldada (niita) selliselt, et oleks takistatud umbrohu levik;
4. kaevandamise ja vedude perioodil (kuival ajal) niisutada karjäärisiseseid teid ja platse;
5. enne veealuse maavara kaevandamist mõõta lähiümbruse salvkaevude veetaseme ning võtta veeproovid vee kvaliteedi määramiseks;
6. teostada lähipiirkonna (mõjualasse jäävate) salvkaevude veetaseme ja vee kvaliteedi seire üks kord aastas.

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnaloa taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati,

avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 21 sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnanäring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloo muutmise taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatud tegevus on lokaalse mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnanäring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Kooskõlas MaaPS § 1 lõigetega 3 ja 4, HMS §-dega 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet 13.03.2024 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks keskkonnaloo muutmise korralduse eelnõu. Arvestades asjaolu, et avalikkusel peab olema HMS § 49 lõike 2 kohaselt võimalus eelnõuga tutvuda vähemalt kaks nädalat, määras Keskkonnaamet eelnõudele ettepanekute ja/või vastuväidete esitamise ajaks kaks nädalat eelnõu kätte saamisest arvates.

Keskkonnaamet küsis OÜ-lt Aigren ja Rõuge Vallavalitsuselt keskkonnaloo otsuse eelnõu kohta arvamusi ja ettepanekuid 11.03.2024 kirjaga nr DM-125924-11.

OÜ Aigren nõustus eelnõudega.

Rõuge Vallavalitsus ei avaldanud seisukohti.

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi nimetatud KeHJS) § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatud tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (edaspidi nimetatud KMH) kohustuslik KeHJS § 6 lõike 1 tegevuste korral. KeHJS § 6 lõige 2¹ sätestab, et kui sama paragrahvi lõike 1 punktides 1–34¹ nimetatud tegevust või kätist muudetakse või ehitist laiendatakse, peab otsustaja andma eelhinnangu selle kohta, kas kavandataval tegevusel on oluline keskkonnamõju.

Keskkonnaamet jättis 27.03.2024 kirjaga nr DM-127964-2 „Ala-Palo liivakarjääri keskkonnaloo muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise” algatamata keskkonnamõju hindamise keskkonnaloo muutmise taotluse menetluse käigus.

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnaloo andmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1. muudetav keskkonnaluba nr KL-521581 annab OÜ-le Aigren Ala-Palo liivakarjääri mäeeraldisel õiguse alljärgnevas:

- maavara kaevandamiseks.

3.1.1. Maavara kaevandamine

3.1.1. Õiguslik alus

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamise keskkonnaloo andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse kaevandamise keskkonnaloo andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS erisusi.

Vastavalt MaaPS § 49 lõikele 1 esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloo saamiseks loa andjale taotluse. MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloo Keskkonnaamet.

Keskkonnaloo taotlust on kontrollinud maavarade registri volitatud töötaja (02.11.2023 nr DM-125924-2, 16.11.2023 nr DM-125924-4, 27.11.2023 nr DM-125924-6).

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. Aigren OÜ ei ole seisuga 26.03.2023 karistusregistrisse kantud kaevandamisjätmete käitlemise nõuete eiramise eest.

Maakatastriseaduse § 18¹ lõike 10 järgi peab maavara (v.a turba) kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve olema mäetööstusmaa. Vastavalt maakatastriseadusele § 18² lõike 4 kohaselt katastriüksusele, millele on välja antud maavara kaevandamise luba, määratakse kaevandamisloast tulenevalt mäetööstusmaa või turbatööstusmaa sihtotstarve.

MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab kaevandamisloa taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjätmete kohta. Kui jäätmed tekivad kaevandamise käigus, siis JäätS § 42¹ lõike 3 punkti 1 alusel esitatakse kaevandamisjätmekava loa andjale kinnitamiseks koos asjaomase loa taotlusega, lähtudes MaaPS kehtestatud nõuetest. JäätS § 7¹ lõike 1 kohaselt loetakse kaevandamisjätmeteks jäätmed, mis on tekkinud maavarade uuringute, maavarade kaevandamise, rikastamise ja ladustamise ning kaevandamise töö tulemusena.

Kuna kogu kaevandatav materjal realiseeritakse, katend kasutatakse kaevandamise lõpetamisel karjääri ala korrastamisel või võõrandatakse, siis ei pea Keskkonnaamet vajalikuks kaevandamisjätmekava ning loas jätmete eriosa käsitlemist. Juhul kui kaevandamise käigus siiski selgub, et kaevandamisjätmeid tekib, on loa omanikul kohustus esitada kaevandamisjätmekava ning selle alusel saab otsustada uuesti jäätmeloa vajaduse üle.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal selgitatakse välja, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused

selgitab välja loa andja. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riiklike huvidega. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“.

Ala-Palo liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa muutmisest keeldumise alused puuduvad.

3.2. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõige 2 punkt 5 alusel märgitakse kaevandamisloa lahtrisse „Kõrvaltingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavaravarude ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ja kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks. Kaevandamisloaga reguleeritakse vaid mäeeraldises ja mäeeraldises teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Rõuge Vallavolikogu 23.01.2024 tingimusliku otsuse nr 1-3/2 kohaselt seatakse Ala-Palo liivakarjääri mäeeraldisel kaevandamiseks järgmised kõrvaltingimused:

- karjääri lubatud tööaeg tööpäevadel ajavahemikus 8.00-19.00, sh kella 17.00-19.00 on lubatud vaid vähese müraga tegevused (nt masinate hooldustööd);
- nädalavahetustel ja riiklikel pühadel on karjääris töötamine keelatud;
- mäeeraldises teenindusmaal tuleb katendivalele hooldada (niita) selliselt, et oleks takistatud umbrohu levik;
- kaevandamise ja vedude perioodil (kuival ajal) niisutada karjäärisesiseid teid ja platse;
- enne veeluse maavara kaevandamist mõõta lähiümbruse salvkaevude veetaset ning võtta veeproovid vee kvaliteedi määramiseks;
- teostada lähipiirkonna (mõjualasse jäävate) salvkaevude veetaseme ja vee kvaliteedi seire üks kord aastas.

Kooskõlas haldusmenetluse seaduse § 49 lõikega 3 edastas Keskkonnaamet Aigren OÜ-le kohaliku omavalitsuse otsuse arvamuse avaldamiseks (06.02.2024 nr DM-125924-10). Keskkonnaameti ja Aigren OÜ vahel vahetati meili ja telefoni teel seisukohti KOV-i poolt seatud loa kõrvaltingimuste täpsustamise teemadel.

Keskkonnaamet lisab Rõuge Vallavolikogu tingimused keskkonnaloa kõrvaltingimusteks.

Keskkonnaamet täpsustab ja sõnastab Rõuge Vallavolikogu tingimused alljärgnevalt:

1. karjääri lubatud tööaeg tööpäevadel ajavahemikus 8.00-19.00, sh kella 17.00-19.00-ni on lubatud vaid vähese müraga tegevused (nt masinate hooldustööd). Nädalavahetustel ja riiklikel pühadel on karjääris töötamine keelatud.
2. sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C ning toimub kaevandamistegevus, on keskkonnaloa omanikul kohustus kasta karjääris kaevise transportimisel kasutatavaid karjäärisiseseid teid ja platse. Kui kaevandamist (maapõueseaduse § 6 alusel) ei toimu, ei ole kohustust teid kasta.
3. mäeeraldise teenindusmaal tuleb katendivalle hooldada (niita) selliselt, et oleks takistatud umbrohu levik.
4. enne veealuse maavara kaevandamist teostada veeseire: mõõta lähiümbruse salvkaevude veetaset ning võtta veeproovid vee kvaliteedi (pH, hägusus, PHT) määramiseks. Salvkaevude veeseire toimub kinnistuomanikega kokkuleppel.
5. kaevandamistegevuse jõudmisel põhjaveetasemeni ja sealt allapoole teostada veeseiret katastriüksuste Talo (katastritunnus 18102:002:1130) ja Annemäe (katastritunnus 18102:003:1021) salvkaevudes ning Ala-Palo mäeeraldise karjääri veekogus üks kord aastas.

3.3. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnalooga kaasnevad käitajal seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelespea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitseloa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. GRAAF_LISA_1_ALA_PALO_KARJAARI_PLAAN_2023.asice
3. GRAAF_LISA_2_ALA_PALO_KARJAARI_LOIKED_2023.asice
4. GRAAF_LISA_3_KORRASTATUD_MAA_PLAAN_ALA_PALO.asice

Teadmiseks: Maa-amet, Rõuge Vallavalitsus, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

Aulis Saarnits